

AB'ye Entegrasyon Sürecinde Türkiye'nin Terörle Mücadele Politikası

Can ZENGİN

Türkiye, jeopolitik ve jeostratejik öneminden dolayı güvenlik anlamında tehditlere maruz kalan bir ülke konumundadır. 2'nci Dünya Savaşı'nın ardından gelen iki kutuplu düzen boyunca yaşadığı etnik temelli terörden, Soğuk Savaş'ın sonrası dönemde yoğunlaşan din istismarına dayanan teröre uzanan süreçte her zaman saldırıların doğrudan hedefi olan ülkelerden biridir. Dolayısıyla, yaşanan terör ve güvenlik tehdidi, Avrupa Ekonomik Topluluğu ile 1963 yılında imzalanan Ortaklık Anlaşması'ndan Avrupa Birliği'ne üyelik müzakerelerine varan yolculuğun her safhasında Türkiye'nin AB'ye entegrasyonunu zedeleyen bir faktör olmaktadır.

Özellikle son dönemde yaşanan gelişmeler Türkiye-AB arası ilişkilerde bir hareketlenme yaratmakta ve işbirliğinin önemini ortaya koymaktadır. PKK terörünün bitirilmesine yönelik 'Demokratik açılım' ile başlayan ve ardından 'Çözüm süreci' ile devam eden gelişmeler AB tarafından olumlu adımlar olarak karşılanmış ve destek bulmuştur. Süreç içerisinde PKK'nın riyakâr politikaları nedeniyle sonuç alınamaması terör eylemlerinin artmasına neden olmuş, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Güneydoğu Anadolu bölgesinde operasyonları başlamıştır. Avrupalı devletler operasyonlar ile alakalı endişeli olduklarını ve bu gelişmelerin bütünleşme sürecine

zarar vereceğini belirtmiştir. Ancak Türkiye'nin güney komşusu Suriye'de yaşanan iç savaş, terör saldırılarıyla kaosu Türkiye'ye sıçrama ihtimali ve Avrupa'nın doğrudan bundan etkilenmesi Avrupa ile Türkiye'nin birbirine terörle mücadele anlamında ihtiyacını artırmıştır.

Özellikle 29 Kasım 2015 Türkiye-AB Zirvesi terörle mücadelede genel bir çerçeve çizmiştir. Ardından 25 Ocak 2016'da AB ile Türkiye arasında Ankara'da düzenlenen Üst Düzey Siyasi Diyalog toplantısı ile düzensiz göçün önlenmesi, IŞİD terörüne yönelik EUROPOL ile irtibatın sağlanması, PKK terörüne yönelik Avrupa'daki varlığıyla mücadele ve çözüm sürecinin tekrardan hayata geçirilmesinin önemi vurgulanmıştır. Böylece hem üyelik süreci hem de bölgesel güvenlik anlamında önemli adımlar atılmıştır.

Dolayısıyla, Türkiye'nin terör sorunu ve yaşadığı güvenlik tehdidi ulusal, bölgesel ve hatta küresel anlamda bir probleme dönüşmüştür. Bu analizde Türkiye'nin terörle mücadele politika-

sının Türkiye-Avrupa Birliği arasındaki ilişkilere etkisi tespit edilmeye çalışılmıştır. Öncelikle terörle mücadele konusunda Türkiye'nin AB'ye entegrasyon sürecinde yaşanan gelişmelerden genel hatlarıyla bahsedilmekte, ardından Türkiye'nin AB müktesebatına uyum programı içerisindeki rolü araştırılmaktadır. Son olarak iki tarafın ortak sorunlara bakış açısı ele alınarak, PKK ve IŞİD terör örgütlerinin ilişkileri nasıl etkilediği incelenmektedir.

AB'ye Entegrasyon Sürecinde Terörle Mücadelenin Tarihsel Boyutu

1970'li yıllardan bugüne kadar aktif bir şekilde terörle mücadele içinde bulunan Türkiye, öncekileri terörizm konusuna sadece güvenlik boyutu ile yaklaşmıştır. Konjonktürün bunda payı olsa da dünyanın değişen şartları göz önüne alındığında, Türkiye esas amacı olan terörizmi kaynağından ortadan kaldırma ve halkının güvenliğini sağlama konusunda kesin sonuç alamamıştır. Soğuk Savaş sonrası uluslararası ilişkilerin yaşadığı dönüşüm içerisinde Türkiye güvenlik tekelindeki yaklaşım yerine; güvenliğin yanı sıra özgürlük ve tedbirlerin dengesini gözetken, sorunun insani boyutunu ele alan, bir strateji izlemeye başlamıştır. Bu amaçla; sosyal, ekonomik ve kültürel değerleri dikkate alan, anayasal düzenin getirdiği çerçevenin içerisinde hareket eden, uluslararası alanda işbirliğine açık ve demokrasinin gereklerini yerine getirmeye çalışan bir terörle mücadele yürütmüştür. Bu bağlamda net bir sonuç alındığı henüz ifade edilemese de, kararlı mücadelenin sürdürüldüğü ve gözle görülür seviyede bir gelişme kaydedildiği söylenebilir.

Soğuk Savaş atmosferinde Türkiye'nin ilk yaşadığı büyük tehdit "Ermenistan'ın Kurtuluşu

için Ermeni Gizli Ordusu – ASALA" terörü olmuştur. Sözde Ermeni soykırımını Türkiye'ye kabul ettirmek ve bu konuda dünya kamuoyunca destek bulmak için girişilen faaliyetler neticesinde terör örgütü olarak ilan edilmesinin aksine birçok Batı Avrupa ülkesinde sözde Ermeni soykırımı hakkında destek bulması siyasi çıkarların ürünüdür. ASALA, Ermeni lobisinin güçlü olduğu Fransa'da özellikle François Mitterrand döneminde etkili olmuş, ayrıca 1980'lerde üst düzey yöneticilerinin saklanması konusunda Yunanistan ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nden büyük destek görmüştür. Fransa, Belçika ve İtalya medyalarındaki taraflı haberler ise Ermeni diasporasının ASALA terör örgütünün önüne geçmesine neden olmuştur. Siyasi çıkarların çatışması Türkiye'nin AB üyelik sürecine olumsuz olarak yansımış, 1980'li yıllarda kayda değer bir gelişme görülmemiştir. 1981'de başlayan ASALA/PKK yakınlaşması ve işbirliği ise Türkiye'nin AB'ye uyum sürecinde ve terörle mücadelesinde yeni bir dönemi başlatmıştır.

“ASALA tehdidinin ortadan kalkmasından sonra Türkiye'nin terörle mücadelesinde uzun yıllardan beri en büyük tehdit unsuru PKK terör örgütüdür.”

ASALA tehdidinin ortadan kalkmasından sonra Türkiye'nin terörle mücadelesinde uzun yıllardan beri en büyük tehdit unsuru PKK terör örgütüdür. Türkiye'yi "hedef alan terör örgütleri bir yandan Batı ülkelerindeki demokratik ve çoğulcu toplum yapısını örgütlenme, propaganda ve mali kaynak yaratma amacıyla etkin bir şekilde kullanırken, diğer yandan kimi komşu ülkelerde

melce bulabilmişlerdir".¹ Her ne kadar Amerika Birleşik Devletleri (ABD), AB, Birleşik Krallık (AB'den bağımsız olarak), İran gibi aktörlerce terör örgütü olarak tanınsa da; Rusya, Çin, Hindistan, İsrail gibi ülkeler ve resmi olarak Birleşmiş Milletler (BM) tarafından terör örgütü kapsamında değerlendirilmemesi soruna temel teşkil etmektedir.² Bu nedenle yabancı ülkelerde faaliyet ve lobi çalışmaları, çeşitli finansmanlar ve silah yardımları, uluslararası hukuk kuralları içerisinde yakalama/ülkeye iade gibi konularda sorunlar yaşanmaktadır.

Suriye kriziyle ortaya çıkan otorite boşluğundan yararlanan terör örgütlerinin Türkiye'nin güney sınırında yarattığı tehdit ise son dönemde varlığını oldukça hissettirmektedir. IŞİD terör örgütünün din istismarına dayalı "sözde devlet" statüsü ve "cihat" anlayışı hem Türkiye'nin hem de Avrupa'nın güvenliğini tehdit etmektedir. Ancak IŞİD terörü konusunda özellikle koalisyon güçlerinin (Türkiye ve AB ülkelerinin bir kısmı bu gruptadır) pratikte etkin olamaması, Rusya ve İran'ın bölgedeki etkinliği, siyasi çıkar çatışmaları istikrarsızlığın sürmesine neden olmaktadır. Bu istikrarsızlık, Suriye'nin kuzeyinde bulunan PKK'nın Suriye'deki uzantısı PYD'nin varlığı hakkında Türkiye'nin hassasiyetini ve endişelerini artırmıştır. Şubat 2016 itibarıyla tırmanan gerilimde Türkiye'nin terör örgütü

olarak tanıdığı PYD'yi, ABD ve AB'nin IŞİD'e karşı sahadaki güçlerden biri olarak görmesi hem entegrasyon sürecini hem de bölgesel ve küresel istikrarsızlığı tetiklemektedir.

Türkiye'nin AB'ye Uyum Programında Terörle Mücadele

Türkiye'nin AB'ye uyum süreci içerisinde terörizm konusu genel itibarıyla iki fasıl içerisinde yer almaktadır. 'Adalet, Özgürlük ve Güvenlik' başlıklı 24'üncü fasıl ve 'Dış Güvenlik ve Savunma Politikası' başlıklı 31'inci fasıl konuyu doğrudan ilgilendiren bölümlerdir. İki fasıl da 2006 yılında tarama sürecinden geçmesine rağmen tarama sonu raporu Türkiye'nin limanlarını ve havaalanlarını GKRY'ye açmamış olmasından dolayı Avrupa Konseyi tarafından onaylanmamış, muhtemel açılış kriterleri resmi olarak Türkiye'ye bildirilmemiştir. Annan Planı'na evet diyen Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne izolasyonun kaldırılmasını şart koşan Türkiye'ye ilerleme raporlarında yükümlülüklerini yerine getirmesi hatırlatılmış, ancak AB Komisyonu tarafından ilaveten bir yaptırım öngörülmemiştir. Bu karara memnuniyetsizliği ve siyasi nedenlerden dolayı altı fasıl GKRY tarafından tek taraflı olarak bloke edilmiştir ve 'Adalet, Özgürlük ve Güvenlik' ile 'Dış Güvenlik ve Savunma Politikası' fasılları bunlardan ikisidir.

Son yıllarda temel haklar alanında mevzuatta yapılan iyileştirmeler, teorik olarak kısmi bir ilerleme sağlamış olsa da pratikte Türkiye'nin temel haklara saygı konusundaki tutumu AB'nin endişelerinin devam etmesine neden olmuştur. Ancak duruma Türkiye tarafından bakıldığında siyasi sebeplerin terörizm ve bölgesel güvenlik gibi hassas konularda müzakerelerin önüne geçen bir pozisyonda olması nedeniyle tehlike-

1 "Türkiye'nin Terörizmle Mücadele Konusundaki Tutumu", T.C. Dışişleri Bakanlığı, http://www.mfa.gov.tr/turkiye_nin-terorizmle-mucadele-konusundaki-tutumu-.tr.mfa (Erişim tarihi: Şubat 11, 2016).

2 ABD tarafından Ekim 1997 (<http://www.state.gov/j/ct/rls/other/des/123085.htm>), Birleşik Krallık tarafından Mart 2001 (https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/472956/Proscription-update-20151030.pdf), AB tarafından Mayıs 2002 (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32002D0334>), İran tarafından 2005 (<http://en.mfa.ir/index.aspx?siteid=3&pageid=1997&newsview=265382&pro=nobak>) tarihinde terör örgütü olarak tanınmıştır.

nin boyutları artmakta ve tehdit algılaması daha yoğun hissedilmektedir. İlerleme raporunda belirtilen “Türkiye’de AB standartları ile uyumlu kişisel verilerin korunmasına ilişkin bir kanunun bulunmaması ve Türkiye ile AB’de terörün tanımı ve terör suçlarına verilen cezalar arasında farklılık olması nedeniyle, AB üye devletleri ve AB kurumları ile terörizmle mücadele alanında polis ve adli işbirliği sınırlıdır”³ ifadesi bunun en temel göstergesidir. Tarafların daha en başında terör tanımları ve algılaması farklı iken müzakerelerde adımlar atılması konu hakkında ilerleme kaydedilmesini engellemektedir. Pozitif gündem içindeki terörle mücadele de AB’nin Türkiye’nin başlıca sorunlarından biri olan PKK terör örgütü için sadece şiddetle kınama ile yetinmesi durumu daha da zorlaştırmaktadır.

Tarafların Ortak Sorunlara Bakış Açısı

Türkiye, yapılış şekli, amacı, inancı her ne olursa olsun terörizmin her türüsüne karşı bir ülke olmakta; terörist faaliyetleri insanlığa karşı suç olarak görmektedir. Masum insanların kullanıldığı veya katledildiği inancından yola çıkarak, ulusal veya uluslararası platformda kararlı bir şekilde aktif terörle mücadele stratejilerine desteğin öncüsü konumunu sürdürmektedir. Terörizm hakkında hassasiyetini her platformda dile getiren Avrupa ise terör tehdidinin artan çeşitliliğine ve coğrafi yayılmasına özel bir vurgu yapmaktadır. El-Kaide benzeri örgütlerin uluslararası müdahalelerle sıkıştırılmış olmasına rağmen tehdidin önemli, karmaşık ve önceden tahmin edilemeyen yapıda olduğunu düşünmektedir.⁴

³ AB Genişleme Stratejisi Ekindeki Komisyon Çalışma Dökümanı 2015 Yılı Türkiye Raporu, Avrupa Komisyonu, Kasım 10, 2015, http://www.ab.gov.tr/files/000files/2015/11/2015_turkiye_raporu.pdf, (Erişim tarihi: Şubat 11, 2016).

⁴ “Counter Terrorism”, European External Action

Bu bağlamda, özellikle PKK ve IŞİD terör örgütlerine yönelik tutumlar bütünleşme sürecinde teori ve pratikte farklılık katmaktadır.

PKK Örneği

AB tarafından belirtilen duyarlılığa rağmen uzun yıllardan beridir PKK’nın yurt dışı örgütlenmesinin büyük bölümü halen Avrupa’da bulunmaktadır. Geniş bir ağa sahip olan “örgüt, ilgili ülkelerin yasal mevzuatlarındaki boşluklardan istifade etmek, demokratik hak ve özgürlüklerin sunduğu imkânları da istismar etmek suretiyle, paravan kuruluşlar aracılığıyla yasadışı faaliyetlerini sürdürebilmektedir”.⁵ PKK’nın Avrupa’da faaliyetlerini organize suçlar, kültür ve spor faaliyetleri, gösteriler, propaganda şeklinde üye ülkelerde gerçekleştirdiği; her ne kadar AB topraklarında terör eylemleri gerçekleştirmese de Türkiye’deki silahlı saldırıların devam etmesinin ikiyüzlü bir politika olduğu uluslararası platformda Türkiye tarafından anlaşılmaktadır. Eylemlerin başladığı 1984 yılından beri bu faaliyetlerin gerçekleştirildiği düşünülürse, PKK’nın 2002 yılında terör örgütü kapsamında değerlendirilmesi bir bakıma geç atılmış bir adım olarak nitelenebilir.

“AB tarafından belirtilen duyarlılığa rağmen uzun yıllardan beridir PKK’nın yurt dışı örgütlenmesinin büyük bölümü halen Avrupa’da bulunmaktadır.”

Politika anlamında gecikmiş adımların yanı sıra sosyokültürel anlamda da medyanın etkisiyle Avrupalıların soruna farklı bakış açısından bak-

Service, http://eeas.europa.eu/fight-against-terrorism/index_en.htm, (Erişim tarihi: Şubat 11, 2016).

⁵ Ibid.

maları bir başka husustur. Günümüzde basın yayın organlarının insanlar üzerindeki etkisi düşünülürken, Avrupa'daki medya organlarının Türkiye'deki PKK terörünü meşrulaştırıcı şekildeki ifadeleri Avrupalıların olaylara tarafsız bakamamalarına neden olmaktadır. Her ne kadar PKK Avrupa Birliği'nin terör örgütleri listesinde yer alsa da, önde gelen medya kuruluşlarında terör örgütü/terörist/militan kelimeleri yer almamaktadır. Bunun yerine kullanılan "Kürt gerillalar", "Kürt özgürlük savaşçıları", "yasaklanmış Kürt işçi partisi", "ayrılıkçı askeri organizasyon", "direnişçi Kürtler" gibi ifadeler Avrupalılar tarafından PKK'ya sempati duyulmasına neden olmaktadır. Bu yanlış ifadelerin yaygın kullanımı, Türkiye'nin bütün Kürtlere haksızlık ve zulüm yaptığı imajını vermektedir. Hâlbuki PKK'nın Türk veya Kürt ayrımı gözetmeden çıkarları doğrultusunda masum vatandaşları hedef aldığı aşikârdır. Ancak haberlerde sivillere yönelik yapılan katliamlardan bahsedilmemesi Türkiye'nin AB'ye uyum sürecinde öncelikle Avrupalıların gözünde ötekileşmesine zemin sağlamaktadır.

Bunun yanı sıra, her ne kadar doğrudan ETA/PKK, İspanya/Türkiye karşılaştırması yapmak doğru olmasa da iki olayın dinamikleri inceleyerek üyelik süreci hakkında bir değerlendirme yapılabilir. Franco yönetiminin ardından demokratikleşme sürecindeki İspanya'nın 1986'daki üyeliğinden sonra ETA 2001 yılında AB tarafından terör örgütleri listesine alınmıştır. Sorun bu şekilde AB'nin supranasyonal yapısı içinde eritilmiş, bölgesel politikalar ve demokratik çözümler ile silahlı bir tehdit olmaktan zamanla çıkarılmıştır. İspanya'nın demokrasiye geçiş sürecinde olması, üyeliğin ardından Fransa ile yapılan ortak operasyonlar neticesinde örgütün maddi ve

insan gücünün zayıflaması, küresel anlamda neo-liberal dönüşüm içerisinde Avrupa'da ticareti tehdit edecek bir çatışma ortamının istenmemesi, Bask bölgesinin jeopolitik öneminin sınırlı olması İspanya'ya AB desteğinin daha yüksek olmasının etkenlerindedir.⁶ Orta Doğu coğrafyasındaki mevcut gerilimli ortam ve petrolün önemi, PKK'ya diğer ülkelerce verilen destekler, uyuşturucu ve silah ticaretinin ana güzergâhında olması gibi faktörler ETA'nın aksine PKK'nın ayakta kalabilmesine yardımcı olmaktadır. Bu bağlamda, AB'den üyelik sürecinde beklenen adaletli yaklaşım yeterince görülememektedir. Dolayısıyla Türkiye'nin AB'den beklentileri, durum ne olursa olsun terörle mücadele konusunda farklı tutumlar sergilenmemesi ve daha fazla siyasi işbirliğidir.

İŞİD Örneği

Uzun yıllardan beri devam eden etnik temelli PKK terörünün yanı sıra Suriye iç savaşının etkisiyle etkisini artıran İŞİD terör örgütünün Orta Doğu bölgesindeki varlığı ve diğer ülkeleri de tehdit eden yapısı bir diğer husustur. Yaptığı eylemler, aşırı ve yanlış İslam imajı ile sözde devlet iddiasında bulunan örgüt sadece bulunduğu coğrafya ve komşularını değil aynı zamanda batılı demokrasileri de tehdit etmektedir. Terör örgütünün bağımsızlık ilan ettiği topraklarda yaşanan savaşın haricinde dışarda yaptığı eylemler bu konuda dikkat çekicidir. Etkinliğini artırdığı 2013-2016 yılları arası dönem incelendiğinde yapılan büyük saldırılardan dördü Türkiye'ye⁷ (Reyhanlı, Türkiye Musul Başkonsolosluğu,

⁶ Ece Özgün, "Avrupa Birliği'nde Azınlıklar: İspanya-Bask Örneği", Akademik Perspektif, Ağustos 28, 2013, <http://akademikperspektif.com/2013/08/28/avrupa-birliginde-azinliklar-ispunya-bask-ornegi/>, (Erişim tarihi: Şubat 11, 2016).

⁷ 2015 Diyarbakır mitingi saldırısının da İŞİD tarafından

Suruç, Ankara), ikisi Fransa'ya (Charlie Hebdo⁸, Paris) gerçekleştirilmiştir. Birçok ülke tarafından terör örgütü olarak nitelenen ve en büyük tehditlerden biri olarak kabul edilen IŞİD, AB tarafından ayrı bir terörist grup olarak nitelenmesi yerine El Kaide çatısı altında bir terör örgütü olarak tanımlanmaktadır.⁹

“El-Kaide'nin 11 Eylül saldırılarından başlayarak IŞİD'in terör eylemlerine uzanan süreç 'İslamofobi' dalgası tetiklemekte, irrasyonel bir husumet anlayışının doğmasına sebep olabilmektedir.”

IŞİD terör örgütünün bir diğer boyutu ise yarattığı tehdit ve süregelen Suriye iç savaşından dolayı milyonlarca insanın ülkesini terk etmek zorunda kalmasına neden olan insani tarafıdır. En uzun sınır komşusu olan Suriye'den Türkiye'ye yerleşen veya Türkiye üzerinden Avrupa'ya ulaşmaya çalışan insanların yaşadıkları zorluklar siyasi nedenlerden dolayı aşılamamaktadır. Bu sorun hem Türkiye'nin iç dinamiklerine zarar vermekte hem de Türkiye-AB ilişkilerini farklı boyutlara taşımaktadır. Üyelik yolunda vize serbestisi ve 'Geri Kabul Antlaşması' arasındaki ilişki, toplumun nazarında mülteci krizinin Türkiye üzerinden çözülerek sığınmacıların ihtiyaçları için harcanması öngörülen 3 milyar avroluk yardım

düzenlendiği düşünülmektedir. Bu durumda saldırıların sayısı 5 olmaktadır.

8 Charlie Hebdo Saldırısını El-Kaide'nin Yemen Kolu üstlenmiştir. Ancak saldırganlardan Kouachi kardeşler El-Kaide'nin Yemen Kolu'na sempati izami iken, Amedy Coulibaly ise IŞİD'e olan bağlılığını bildirmiştir. (<http://www.theguardian.com/world/2015/jan/11/paris-gunman-amedy-coulibaly-allegiance-isis>), (Erişim tarihi: Şubat 11, 2016).

9 Birleşik Krallık Ağustos 2014'ten itibaren IŞİD ayrı bir terör örgütü kapsamına almıştır. https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/472956/Proscription-update-20151030.pdf, (Erişim tarihi: Şubat 11, 2016).

karşılığında vizelerin kaldırılması gibi bir değiş tokuş olarak algılanmakta ve Türkiye'nin siyasi imajını zedelemektedir. Koordinasyon eksikliği ve önlemlerin gereken şekilde alınamaması sınır güvenliğine de zarar vermekte, istihbarat raporlarına göre sadece sığınmacı akınlarının değil aynı zamanda terör örgütü militanlarının da sızmalar yaparak güvenliğe tehdit oluşturduğu belirtilmektedir.

Terörizmin bir neden olarak göze çarptığı göç sorunu kapsamında her ne kadar bireylerin temel hak ve özgürlükleri yüksek önem ihtiva etse de, IŞİD'e karşı Avrupa'nın güvenliği açısından bazı kısıtlamalar veya özel hayata müdahaleler ve karşılıklı nefret tehlikesi de sorunun diğer boyutlarıdır. El-Kaide'nin 11 Eylül saldırılarından başlayarak IŞİD'in terör eylemlerine uzanan süreç 'İslamofobi' dalgası tetiklemekte, irrasyonel bir husumet anlayışının doğmasına sebep olabilmektedir. Ayrıca, AB tarafından göç, iltica ve terörle mücadele ekseninde alınacak önlemlerin dikkatle gözden geçirilmemesi üye ülke vatandaşları arasında önyargılara dayanan dini, etnik ve kültürel anlamda bir yabancı düşmanlığına neden olabilir.

Sonuç

Etnik temelli PKK terörü uzun zamandır Türkiye'nin en çok başını ağrıtan konulardan biri olmaktadır. Uzun yıllar boyunca gerilla taktiği ile kırsal kesimde yaşanan çatışmalara paralel olarak 90'lı yıllardan itibaren siyasi anlamda mücadele de yaşanmış, 2013-2015 arası dönemde gerçekleşen 'Çözüm Süreci'nin tıkanması ile şehirlere sığması neticesinde daha vahim bir hal almıştır. Bu konuda en hassas nokta, PKK terör örgütü ile Kürt kökenli vatandaşların

birbiriyle aynılaştırılması ve nefret duygularının ortaklaştırılmasıdır. Her ne kadar Avrupa Birliği'nce PKK terör örgütü olarak tanınsa da uzun yıllardır Türklerin, Kürtleri imhaya giriştikleri ve Türkiye'nin uluslararası anlaşmalara uymadığı algısı hem PKK sempatanları hem de medya tarafından Avrupalılara benimsetilmeye çalışılan bir olgudur. Bu hususta siyasi faktörlerin önüne geçilmesi, Türkiye'nin AB ile aynı düşünce çizgisine gelmesi terör tehdidinin üyelikteki etkisini azaltacak etkenlerden biridir.

“Uzun yıllardan beri verilen terörle mücadeleye son dönemde Suriye iç savaşı dolayısıyla eklenen bölgesel istikrarsızlık, mülteci krizi, göç ve yasadışı kaçakçılık problemleri Türkiye'nin, dolayısıyla AB'nin sırtına bir başka sorumluluk yüklemektedir.”

Soğuk Savaş'ın son dönemi ve sonrasında etkili olan din kisvesi altında gerçekleşen terör ise El-Kaide'den başlayarak IŞİD'e uzanan yolda Türkiye'nin AB ile müzakerelerinde bir diğer önemli sorundur. Bu terör örgütlerinin İslam dinini referans göstererek yaptığı eylemler, büyük çoğunluğu Müslüman olan Türkiye için yanlış bir imaj sergilemekte ve İslamofobiyi tetiklemektedir. Bunun yanı sıra Avrupalıların aday sıfatındaki komşusu Türkiye'de ve güneyinde yaşanan karmaşık durumu kendi bünyesine alarak sınırlarını Orta Doğu coğrafyasına taşıması rasyonel bir adım olmayacaktır. Bu nedenle başta Suriye ve Irak olmak üzere Orta Doğu coğrafyasında istikrarın sağlanması, Türkiye'nin güvenlik anlamında din istismarına dayanan terör tehdidini minimuma indirmesi müzakerelerde

Türkiye'nin elini güçlendirecek faktörlerdendir.

Bu bağlamda, terörizm ve güvenlik sorunu özellikle etnik temelde hareket eden PKK ve din istismarına dayanan IŞİD terör örgütleri nedeniyle olumsuz yönde Türkiye'nin AB üyelik müzakerelerine etki etmektedir. Uzun yıllardan beri verilen terörle mücadeleye son dönemde Suriye iç savaşı dolayısıyla eklenen bölgesel istikrarsızlık, mülteci krizi, göç ve yasadışı kaçakçılık problemleri Türkiye'nin, dolayısıyla AB'nin sırtına bir başka sorumluluk yüklemektedir. AB'nin de bu hususları ortak çıkarlar bazında mercek altına alması ve net bir duruş sergilemesi, hem taraflar arası terörle mücadele de koordinasyonu artıracak hem de müzakere ve uyum sürecindeki engellerin aşılmasını kolaylaştıracak faktörlerdendir.

BİLGESAM Hakkında

BİLGESAM, Türkiye'nin önde gelen düşünce kuruluşlarından biri olarak 2008 yılında kurulmuştur. Kar amacı gütmeyen bağımsız bir sivil toplum kuruluşu olarak BİLGESAM; Türkiye'deki saygın akademisyenler, emekli generaller ve diplomatların katkıları ile çalışmalarını yürütmektedir. Ulusal ve uluslararası gündemi yakından takip eden BİLGESAM, araştırmalarını Türkiye'nin milli problemleri, dış politika ve güvenlik stratejileri, komşu ülkelerle ilişkiler ve gelişmeler üzerine yoğunlaştırmaktadır. BİLGESAM, Türkiye'de kamuoyuna ve karar alıcılara yerel, bölgesel ve küresel düzeydeki gelişmelere ilişkin siyasal seçenek ve tavsiyeler sunmaktadır.

BİLGESAM

Yazar Hakkında

2010 yılında Uludağ Üniversitesi Uluslararası İlişkiler bölümünde lisans öğrenimine başlayan Zengin, 2011 yılında öğrenci değişim programıyla Wrocław Üniversitesi'nde öğrenim gördükten sonra 2013 yılında mezun olmuştur. Yüksek lisans eğitimini Türk-Alman Üniversitesi'nde Avrupa ve Uluslararası İlişkiler üzerine tamamlamış, tezini "20. Yüzyılda Savaş Kavramı: Değişimler ve Süreklilikler" konusunda yazmıştır. Zengin, 2015 yılı Ekim ayından itibaren Bilge Adamlar Stratejik Araştırmalar Merkezi'nde (BİLGESAM) araştırma asistanı olarak Avrupa Birliği, Güvenlik, İngiltere Dış Politikası konuları üzerine çalışmaktadır. İyi derecede Türkçe ve İngilizce bilmektedir.